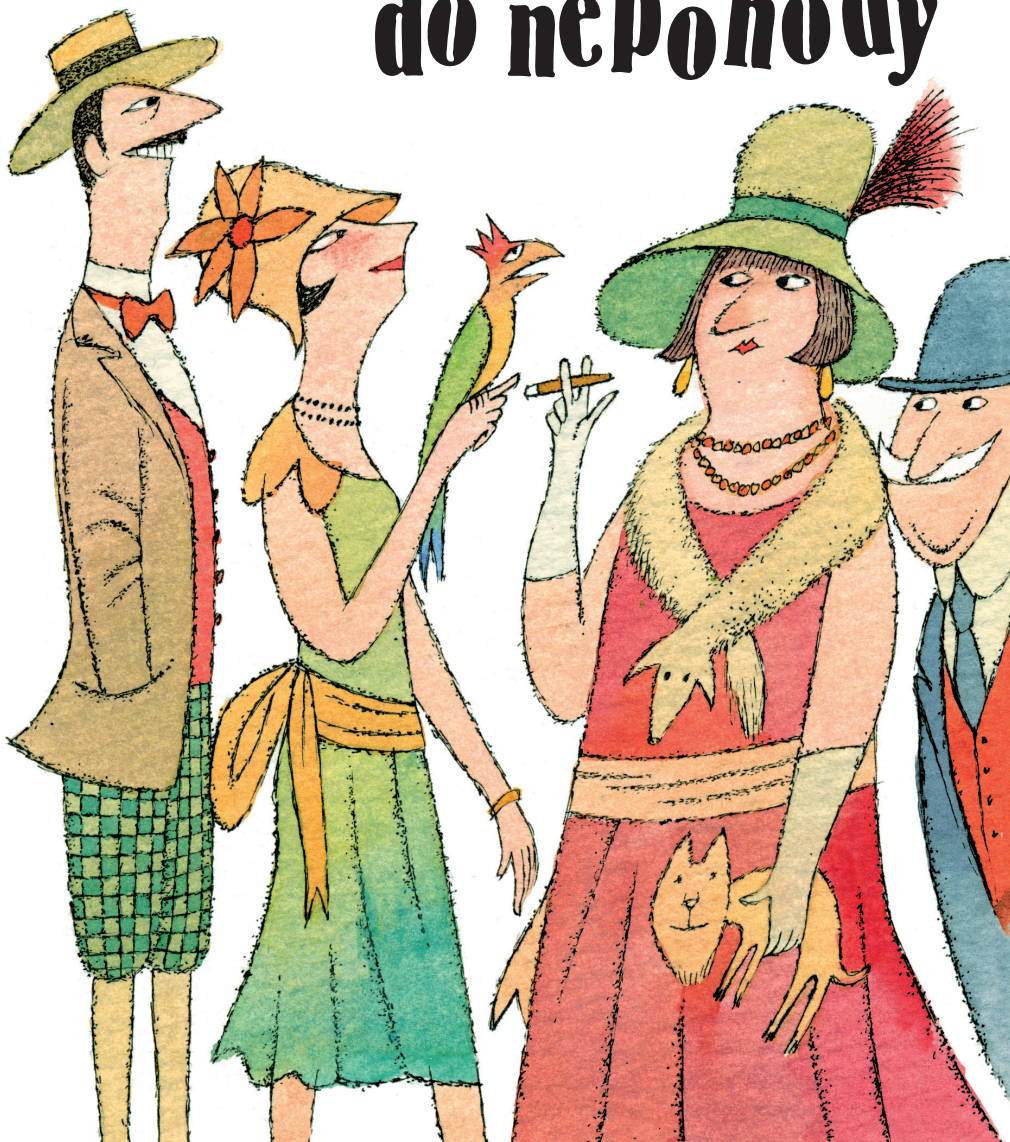

P.G. WODEHOUSE

VYŠEHRAĐ

Děvče do nepohody

**Pelham
Grenville
Wodehouse**

**Děvče
do nepohody**

VYŠEHRA D

Knihy vychází
v roce 80. výročí založení
nakladatelství Vyšehrad
|1934 - 2014|

P. G. Wodehouse

Děvče do nepohody

Z anglického originálu Jill the Reckless přeložil Ivan Vávra
Ilustrace Adolf Born. Typografie Vladimír Verner
Odpovědná redaktorka Marie Válková
E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
roku 2014 jako svou 1297. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate
Translation © Ivan Vávra, 2014
Illustrations © Adolf Born, 2014

ISBN 978-80-7429-504-1

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Elektronické formáty připravil KOSMAS, www.kosmas.cz

Rodinná kletba

(1)

Freddie Rooke se zahleděl na svou snídani zakaleným zrakem, i když zářivě vyleštěným monoklem. Věrný služebník Barker mu předložil cosi, co ve Freddiem vzbudilo odpor.

„Barkere,” ozval se zraněně.

„Ano, pane?”

„Co je tohle?”

„Ztracené vejce, pane.“

Freddie odvrátil monokl a otrásl se.

„Vypadá to jako jedna moje postarší tetička. Prosím vás, dejte to pryč!“ požádal ho.

Vstal od stolu, přitáhl si župan k tělu a zastavil se před krbem. Opřen zády o krbovou římsu a lýtky se dotýkaje mřížky, zaujal optimálně hřejivou polohu, z níž se mladý muž v nezávislém postavení může pohodlně rozhlédnout po svém elegantním, šedě tapetovaném ranním salonu, daleko od vlhkého chladu a mlhy londýnské ulice. Stůl byl prostřen pro dva, stříbro na bílém ubrusu.

„Ztracená vejce jsou, Barkere, spolehlivou zatěžkávací zkouškou,” prohlásil.

„Ano, pane?”

„Může-li člověk pozřít k snídani po společenské události ztracené vejce, je to dobré znamení, a zas naopak. Kdyby vám někdo chtěl namluvit něco jiného, nevěřte mu.“

„Ne, pane.“

Freddie si přitiskl ruku na čelo a vzdychl.

„Okolnosti nasvědčují tomu, že jsem dnes v noci hýřil až nemírně. Patrně jsem se trochu podnapil. Ne že bych se

(7)

nadrátoval, ale nepochybně jsem se trochu nalíznul. Neztropil jsem nějaký kravál?“

„Nikoli, pane. Byl jste zcela tichý.“

„A jéje, to je moc špatné znamení.“

Přistoupil ke stolu a nalil si šálek kávy.

„Konvička se smetanou jest po vaší pravé ruce, pane,“ poradil mu Barker.

„To nechám na jindy. Dnes jenom černou. Černého lomcováka, toho je mi třeba.“ Vrátil se ke krbu a upíjel ze šálku. „Pokud si vzpomínám, byly to narozeniny Ronnyho Devereuxe? Něco na ten způsob.“

„Domnívám se, že jste zmínil oslavu narozenin pana Martyna, pane.“

„Jasně, už vím! Narozeniny Algyho Martyna, já a Ronny jsme byli pozvaní. Chtěl jsem, aby šel s námi i Derek, aby se seznámil s Ronnym, ale ten to moudře vzdal. Jako poslanec si nemůže dovolit nějaké vylomeniny. Kromě toho,“ dodal Freddie to nejdůležitější, „je zasnoubený, má před svatbou, to musíte mít na paměti, Barkere,“ řekl a varovně zakýval kávovou lžičkou.

„Ano, pane, vynasnažím se.“

„Někdy si myslím,“ zasnul se Freddie, „že by bylo pěkné, kdybych se taky zasnoubil. Mít nějakou něžnou bytost, která by o mne pečovala... Ale vlastně, kdepak, to je blbost, ani nápad. To bych tomu dal! Sir Derek se už probudil, Barkere?“

„Už vstává, pane.“

„Postarejte se o něho, ano, Barkere? Bude potřebovat vydatnou snídani a vůbec všechno, má se totiž setkat se svou matkou. Teď dopoledne na nádraží Charing Cross. Ona totiž jede z Riviéry, vrací se...“

„Ano, pane?“

Freddie zavrtěl hlavou.

„Neberte to na lehkou váhu, Barkere, vy ji neznáte! Ale dneska ji poznáte, bude tady večeřet.“

„Ano, pane.“

„A rovněž slečna Marinerová. Prostřete pro čtyři. Řekněte paní Barkerové, ať si dá záležet, musí to být něco extrovního. Polívku, rybu, několik chodů, rozumíte? Ona už bude vědět.“

A fajnové víno, nejlepší ročník, co tam máme. Toto bude mimořádná událost!“

„Milostivá paní ještě nezná slečnu Marinerovou, pane? Bude to první setkání?“

„Přesně jste to vystihl! Absolutně první premiéra, celosvětová. Musíme se všichni snažit, aby to klaplo.“

„Moje paní do toho dá všechno, pane, to se spolehněte.“ Barker se vydal ke dveřím s odmítnutým vejcem, ale ustoupil, když do pokoje vešel vysoký, urostlý mladý muž, asi třicetiletý. „Dobré jitro, sire Dereku.“

„Dobré, Barkere.“

Barker se tiše vytratil a Derek Underhill usedl ke stolu.

Sir Derek byl výjimečně pohledný muž, výrazná tvář, snědá, hubená a hladce oholená. Typ, kterého si každý hned všimne, člověk, jenž vyčnívá z davu. Jen jeho husté tmavé obočí by snad mohlo někoho odstrašit, ale ženám nikdy nevadilo; ženy ho měly všeobecně v oblibě, muži už méně. Výjimkou mezi muži byl Freddie Rooke, který ho bezmezně obdivoval už od doby, kdy ho jako mladší studentík poznal v přípravce.

„Už jsi snídal, Freddie?“ zeptal se Derek.

Freddie se chabě pousmál.

„Snídaně se dnes odkládá na neurčito. Chuť by byla, ale tělo se tomu vzpírá. Popravdě řečeno, poslední výhonek Rookova rodu je dnes hodně zvadlý.“

„Pitomče!“ odušil Derek.

„Zasloužím si krapet soucitu,“ řekl Freddie ublíženě, „neboť mám v hlavě mlátičku a jazyk jako z balicího papíru. Svět je jakoby potažen žlutou mázdrou a všechno se se mnou kolíbá.“

„Chybils, když ses ožral.“

„Slavili jsme Algyho narozeniny,“ ospravedlnil to Freddie.

„Na místě budižkničerného Algyho Martyna bych se styděl za to, že jsem se narodil, a nikdy bych to nevytruboval.“

Naložil si velkou porci rýže po indicku. Freddie to sledoval zděšeným zrakem a když Derek začal jíst, odvrátil se k oknu.

„Hnusné počasí!“

Byl to skutečně den, kdy by psa nevyhnal. V lednu se to v Londýně stává, ale onen den byl výjimečný. Mlha se od rána valila od řeky a z perlové šedi nabývala špinavě hnědé barvy,

otiskovala se na okenní skla a zanechávala na nich tmavé stružky.

„Příšerné,“ souhlasil Derek.

„Vlak bude asi mít zpoždění.“

„Ano, to bude pěkná otrava, hodinu tam někde tvrdnout v průvanu... Ono i bez zpoždění je vítání lidí na nádraží zatracená obtíž.“

„A tvoje drahá máti asi jistě bude náramně našňupnutá, po takové dlouhé, pomalé cestě.“ Vrátil se ke krbu a opřel se o římsu. „Tys jí jistě napsal, že tady bude Jill.“

„Ovšem, proto přijede. Mimochodem, dostals ty lístky do divadla?“

„Ano, tři jsou pohromadě a ten čtvrtý někde v dáli. Nebude-li ti to vadit, starouši, nechal bych si ten v dáli.“

Derek mezitím dojedl kedgeree a teď zneklidňoval Freddieho toastem s kopečkem marmelády.

„Proč se tak bojíš mé matky, ty bábovko?“ zasmál se.

Freddie na něho pohlédl, jako by se díval mladý panoš na svatého Jiří, když vsedl na kůň a vyrazil na draka. Freddie byl chlapec, který si idolizoval své schopnější kamarády a v případě Dereka v tom postavení vytrval od doby, kdy byl jako zelenáč přidělen staršímu Derekovi k službě na škole ve Winchesteru a kdy si zvykl dívat se na něho jako na nejobdivuhodnějšího tvora na povrchu zeměkoule. Derek si to ovšem zasloužil, vždyť už toho tolik v životě dokázal. Po skvělé akademické kariéře v Oxfordu byl zvolen do Dolní sněmovny, kde si získal vážnost a uznání u vedoucích představitelů své strany. Znamenitě hrál pólo, dobře střílel, ale největší obdiv si u Freddieho vysloužil svou kuráží a neochvějným klidem, s nímž čelil životním svízelm. Tady seděl u snídaně a pokojně pojídal toast s marmeládou, zatímco se od doverského přístavu přibližoval vlak privážející do Londýna lady Underhillovou. Freddie si v duchu řekl, že to je jako by si starý admirál Drake klidně koulel kuželky, když už bylo španělské loďstvo na dohled.

„Tvoje nervy bych potřeboval,“ podivil se. „Když si představím sebe v tvé situaci... Za chvíli se sejdeš s matkou, které jsi napsal, že ses zasnoubil s dívkou, kterou nikdy neviděla! To bych dal přednost setkání s postřeleným tygrem.“

„Neblbni,“ pravil pokojně Derek.

„Ne že bych se chtěl nějak dotknout tvé drahé máti,“ pokračoval Freddie, „ale fakt je, že z ní mám vítr. Odjakživa, už když jsem jako kluk byl u vás o prázdninách. Jak si mě změřila tenkrát, když jsem chtěl jablkem trefit kočku na římse a to jablko nešťastnou náhodou padlo do jejího okna. Byl jsem od ní aspoň deset metrů, ale tím pohledem mě úplně uzemnila.“

„Zazvonil bys, prosím tě? Ať mi přinese ještě toast nebo dva.“

Freddie mu vyhověl a jeho obdiv nad přítelovou odvahou vzrostl.

„Odsouzenec vychutnává svou poslední snídani,“ chmurně prorokoval, a když se Barker dostavil, požádal ho o další toasty. „Kavalír se vysmívá nebezpečí, když čelí jisté záhubě.“

Derek se zhoupł na židli a prohlásil, že matka si jistě oblíbí Jill, jakmile ji spatří.

„Jakmile ji spatří! Háček se nalézá v tom, kamarádíčku, že ji ještě nikdy nespatriła. A to je víc než háček, to je zásadní slabina. Stěží měsíc uplynul od chvíle, kdy se dozvěděla o její existenci! Tobě je ovšem známo, jako je i mně, že Jill je jednička mezi ženami. Nejznamenitější mezi květy v našich zahradách. Znáš ji od prvopočátku, jako děti jsme spolu plácali bábovičky a všechno, co k tomu patří. Když jí bylo dvanáct, obrátila proti mně zahradní hadici a prakticky znehodnotila, aspoň ze tří čtvrtin, moje nejlepší nedělní kvádro. Z takových zážitků, přáteli, nutně vzniká celoživotní pouto, a proto jsem nikdy nepochyboval o její znamenitosti. Ale tvoje máti na to teprve musí přijít pomocí vlastního úsudku. Je tady ovšem chyba, že Jill nemá otce ani matku, aby jí dělali rodinné zázemí. Bez zázemí se člověk těžko protlouká. Má jenom strýce, prazvláštního podivína. Znáš ho?“

„Několikrát jsem se s ním sešel. Je docela fajn.“

„Ale ano, napohled je naprosto přijatelný a pohodový. Ale když mluvíš s lidmi, kteří ho znali v minulosti, uslyšíš podivné příběhy. Určitě bych s ním nechtěl hrát karty. Mladý Threepwood mi nedávno vyprávěl, že ho dědouš obral o třicet liber, ani nevěděl jak. A Jimmy Monroe, který pracuje na burze, mi řekl, že tenhle strejda pilně obchoduje s maržemi. Nevím sice přesně, co to je, ty marže, ale Jimmy mi poradil, abych si taky nějaké koupil, ten podnik se jmenuje Sdružené barvy-laky, prý na tom nemohu tratit, tak nevím. Kde jsem to přestal? Jo,

starý Selby. Nepochybně je to šejdíř a matce bych ho zamlčel, dokud nebudeš mít Jill pevně zakotvenou mezi jejími oblíbenými.“

„Právě naopak!“ namítl Derek. „Hned s ním vyrukuji, protože v Indii se poznal s mým otcem.“

„No ne, to je ovšem šťastná náhoda. To je něco jiného...“

Pak se dostavil Barker s toasty a Derek pokračoval v snídani.

„Prvních pět minut s matkou může představovat problém,“ uvažoval, „ale pak se situace nutně musí vyčábrít.“

„To jo, to rozhodně! Jenomže, těch prvních pět minut!“ Freddie hleděl na přítele blyštivým monoklem značně starostlivě, jako by zápasil s nějakým návrhem. Pak se odhodlal.

„Pro těch prvních pět minut... Nemyslíš, že bych tam měl jít s tebou?“

„Jít kam?“

„Na nádraží, s tebou.“

„Proč, proboha?“

„Jako podpora, jen na tu první část, než se prolomí ledy. Abyš měl nějaké zázemí, jinak se člověk těžko protlouká... Klidně s tebou půjdu, pomůžu, stačí říct.“

Derek popuzeně pohnul hustým černým obočím; nepříjemně se ho to dotklo. O nic se neprosí. Jako by neměl dost charakteru, aby dokázal sám čelit nepříjemné situaci.

„Jsi příliš laskav,“ pravil nevrle.

Freddie s tím rozhodně souhlasil, zřetelně si svou laskavost uvědomoval.

„Někdo by třeba řekl, ‚To nic, to je bez debaty‘, ale to já bych nikdy netvrdil, kamaráde. To ti řeknu bez zaváhání, že je to nejdůležitější návrh roku a pro nikoho jiného bych se k takové oběti nenabídl, jedině pro tebe.“

„Freddie, jsi dobrák...“

„Nemluv o tom, je to pro dnešek můj skautský dobrý skutek.“
Derek vstal od stolu.

„Samozřejmě nechci, abys tam chodil. Nebudeme z toho dělat nějaký debatní kroužek na peroně, abys jí mohl vysvětlit, že Jill je jednička...“

„Já bych se zdržoval spíš v pozadí, jen tu a tam bych prohodil nějakou vhodně volenou poznámku, kdyby bylo potřeba.“

„Nesmysl!“

„Občas taková poznámka přijde vhod...“

„Vyloučeno!“

„No, tak jak myslíš,“ pravil Freddie poraženě. „Samozřejmě. Ale zázemí, kamaráde, bez toho se člověk těžko protlouká.“

(2)

Derek Underhill odhodil nedopalek a podrážděně zavrčel. Kolem něho se rojil obvyklý nádražní dav, zřízenci popojížděli s vysoko navršenými vozíky zavazadel. Opožděné vlaky brzdily u nástupišť a radovaly se, že už jsou konečně doma, a jiné se neochotně vydávaly na cestu do černavé mlhy, za ohlušujícího houkání parních sirén. Mlha přetrvávala, studený vzduch chutnal po mědi. Pouliční doprava se pohybovala krokem, mezi výkřiky a zvuky kvílení a nárazů vozidel. Slunce na chvíli prorazilo mlhou a viselo nad městem jako obrovský červený pomeranč, ale pak se znovu zatáhlo a zmizelo v nevlídné temnotě, pod tajemným závojem, který je to jediné, co londýnské mlze dodává jakousi pozitivní romantickou hodnotu.

Mlha a dlouhé čekání na zpožděný vlak způsobily, že Derekovo odhodlání čelit matčině kritice postupně ochabovalo. Znatelně znervózněl při pomýšlení na setkání, které měl před sebou. Freddie uvěřil v jeho nezlomný klid a odvalu, ale pravda byla taková, že se Derek v hloubi srdce své matky obával. Derek Underhill byl totiž jedním z nešťastníků, kteří v sobě nikdy nepřekonají závislost na zkušenostech z dětství. Mohou se domoci bohatství a společenského postavení, ale pořád jim vládne ruka, která je houpala v dětské kolébce.

Obrátil se, aby ještě jednou přešel po délce nástupiště, a nemile překvapen se zarazil. Zpod vyhrnutého límce kostkovaného vlněného kabátu se na něho zubil úsměv věrného přítele Freddieho Rooka, oddaně se k němu blížil, přítel bližší rodného bratra. Potají ho sledoval jako pes, jehož pán zahnal a poslal domů, leč pocit povinnosti být pánovi po boku mu nedá, plíží se za ním, vykukuje za rohy a ukrývá se za stojany lamp. A jako by toho nebylo dost, s ním se dostavili i jeho nerozluční přátelé, Ronny Devereux a Algy Martyn.

(13)

„To koukáš, kamaráde, přece tě v tom nenecháme!“ prohlásil Freddie a povzbudivě ho uhodil do ramene. „Narukovali jsme, ačkoli jsi říkal, že to nechceš, ale já jsem dobře věděl, že to nemyslíš doopravdy. Když jsi odešel, zamyslel jsem se nad tím a usoudil, že by to nebylo fér, neposkytnout ti trochu toho zázemí ve chvílce nejvyšší nouze, a tak jsem vzal s sebou i Ronnyho a Algyho, doufám, že ti to nevadí. Já sám bych si totiž netroufnul, jak víš, tvoje máti mi nahání strach, tak proto. Potkal jsem je na Piccadilly, mířili zrovna do klubu. Tak jsem jim to vysvětlil a oni byli hned pro. Ještě jsme se stavili na jednu na Haymarketu, na kuráž, a teď jsme hotovi postavit se za tebe v dobrém i zlém. Všechno vědí a obětují za tebe život, až do třetího a čtvrtého pokolení. Zázemí, chlapče, zázemí, bez toho se člověk prostě neprotluče!“

„To teda ne,“ potvrdil Ronny.

„Ne, bez zázemí by to nešlo!“ zdůraznil Algy.

„Podpoříme tě zezačátku,“ slíbil Freddie. „Budeme udržovat konverzaci, v rámci možností, všeobecně, rozumíš?“

„Aby se to jako nevymklo,“ vysvětlil Ronny.

„Odvádět řeč od bolestivých problémů,“ dodal Algy.

„O to nám jde,“ řekl Freddie. „A sakra! Vlak je tady!“ polekal se. Hlas se mu zachvěl, ani přítomnost dvou spolubojovníků nestačila potlačit hrůzu z očekávaného setkání. Ale s jistým úsilím se vzmužil a vydal povel: „Tak do toho, pánové! Nastal čas, kdy se musíme spojit a přiložit ruce k dílu, jeden za všechny!“

„Na zteč!“ zvolal Ronny Devereux.

„Vždy připraven!“ dodal Algy Martyn.

(3)

Doverský vlak přistál u peronu. Ozvalo se zvonění a lokomotiva syčivě vypouštěla páru, nosiči pokřikovali, zavazadlové káry rachotily po dláždění nástupiště. Cestující opouštěli vagony, po jednom, po dvojicích, pak v souvislém proudu. Většinou vypadali unaveně, na bledých tvářích bylo ještě vidět následky fyzické nevolnosti po plavbě na neklidné hladině průlivu. Jen dáma orlích rysů, v hnědém cestovním plášti, stojící uprostřed

(14)

peronu a peskující služku, se zdála být výjimkou ze souboru utrmácených pasažérů. Její hlas protínal vzduch jako ocelová čepel. I ona byla pobledlá, ale její energické chování naprosto neprozrazovalo, že by dosud mohla trpět následky bouřlivé plavby.

Derek k ní přistoupil, a nepokojně si uvědomoval, že má v patách Freddieho a jeho družinu.

„Vítej, mamá! Tak jsme se dočkali...“

„Nu ano, Dereku...“

Derek svou matku políbil, družina se přišourala blíž jako čenichající smečka levhartů. Freddie se zatvářil, jako když v cosi doufá, nervózně několikrát polkl a pozdravil.

„Dobrý den, lady Underhillová.“

„Dobrý den, pane Rooke,“ odvětila úsečně a nedala najevo radost, že se s ním setkává. Poslední výhonek Rookova rodu nepatřil k jejím oblíbencům. Vždycky si myslela, že Stvořitel musel mít nějaký záměr, když Freddieho přivedl na svět, ale netušila, co by to mohlo být.

„Rád bych představil přátele,“ mumlal Freddie. „Pan Deve-reux, lady Underhillová.“

„Moc mě těší,“ zazurčel Ronny.

„A pan Martyn.“

„Má úcta,“ starosvětsky zaševalil Algy.

Lady Underhillová se nechápavě rozhlédla po té davové scéně a zeptala se, jestli taky na někoho čekají.

„My jsme... jaksi... ehm...“ koktal Freddie, kterého tato žena vždycky uvrhla do trapných rozpaků. Vyčítal si, že měl raději zůstat doma v teple a nikam se necpat... Derek by to zvládl sám. „No tak, jaksi... jsme tady kvůli vám, že?“

„Opravdu? Jak milé a neočekávané.“

„Mysleli jsme, že bychom vás měli jako uvítat zase domů, do rodné otčiny...“ snažil se Ronny a oslnivě se usmál.

„Udělat vám radost,“ řekl Algy a z pouzdra vytáhl obrovitý havanský doutník. Byl se sebou nadmíru spokojen a divil se, proč měl Freddie tolik obav z téhle roztomilé staré dámy. „Nebude vám vadit, když si zapálím? Je taková zima a syrovo, děsivý záhul na průdušky.“

Derek z nich byl zoufalý. Nežádaní pomocníci mu jen ztěžovali situaci. Zpozoroval, že matce typicky ztuhla ústa, neklamné

znamení, že dojde k neštěstí. Chtěl zavést hovor jinam, ale nevybral si téma šťastné.

„Jakou jsi měla cestu přes moře, mamá?“

Lady Underhillová zkřivila tvář. Algyho doutníkový kouř ji zasáhl. Zamhouřila oči a ještě o poznání zbledla.

Freddie si toho povšiml a politoval ji. Ovšem, byla to obtížná jedubaba, ale stejně ji politoval, když teď najednou tak zezelenala. Snad je po té cestě vyhladovělá? Rozhodl se ji rozptýlit bodrou konverzací a co nejrychleji ji dopravit někam do restaurace a postavit před ni talíř horké polévky.

„Asi to dost házelo, co?“ zahalekal soucitně hlasem, který do základů otrásl jejím nervovým systémem. „Řekl jsem si, že to dnes na Kanále musí být hodně náročné, podle toho, co psali v novinách. Ta kocábka se asi pořádně zmítala, nemám pravdu?“

Lady Underhillová slabě zaúpěla. Freddie viděl, že vypadá ještě o něco hůř než před chvílí.

„Kanál La Manche je podivný kus moře,“ přemýšlivě pravil Algy a vypustil vonný oblak dýmu. „Znám lidi, kteří se plavili po celém světě včetně Hornova mysu, a dokonce na plachetnicích, a jakživo jim nic nebylo, ale jak jedou přes Kanál, pokaždé málem vypustí duši. Tak mi to řekli, že málem vypustí nesmrtelnou duši. Nevědí, čím by to mohlo být, ale je to tak.“

„To je přesně můj případ,“ přihlásil se Ronny Devereux. „Plavba z Calais, to je na mě mord. Vždycky mě sklátí. Nacpu se prášky, tentokrát to přežiju, říkám si, ale ne, po deseti minutách na moři už to cejtím. Proberu se, když někdo vedle mě říká: ‚No, a máme to za sebou, už jsme šťastně v Doveru.‘“

Freddie měl radost, jak se konverzace pěkně rozběhla, a přidal i svoje zážitky. „Já zrovna tak. Nevím, snad to dělá ten horký mastný smrad ze strojovny...“

„Určitě ne!“ protestoval Ronny. „To dá rozum, že to nedělá ten horký olej, ten já mám docela rád. Třeba tady na nádraží, taky je tu plno smradu od rozpáleného oleje a já to snáším úplně v pohodě.“ Rozkošnický vtáhl nádražní vůni a dodal: „To musí být něco jiného.“

„Má pravdu Ronny,“ řekl Algy, „nedělají to stroje, ale ta loď, jak se pořád kolébá, nahoru-dolů, nahoru-dolů, nahoru-dolů...“ Přemístil doutník do levé ruky, aby mohl pravicí znázornit, jak

se převozní parník kolébá nahoru-dolů a nahoru-dolů, a lady Underhillová, která právě otevřela oči, to uviděla a zas ty oči honem zavřela.

„Přestaňte s tím!“ vyštěkla.

„Jenom jsem chtěl říct...“

„Mlčte už!“

„Jasně...“

Lady Underhillová s tím zápasila. Měla ovšem pevnou vůli a byla zvyklá vítězit nad slabostmi tělesné schránky, a tak se jí po chvílce váhání podařilo přesvědčit se, navzdory smyslovým vjemům všeho druhu, že stojí na nehybném nástupišti, nikoli na palubě zmítané mořskými vlnami.

Pánové se odmlčeli, Algy zakřiknut, a ani jeho druzi zrovna nepřišli na příhodnou poznámku.

„Asi jsi po té cestě vlakem unavená. Měli jste značné zpoždění,“ řekl potom Derek.

„Cestování vlakem, to je taky věc,“ chopil se nového tématu osmělený Algy, „spousta lidí to taky nesnáší. Tomu jsem nikdy nerozuměl.“

„Ve vlaku mi ještě nikdy nebylo šoufl,“ prohlásil Ronny.

„To mně zase jo,“ přispěl Freddie, „často mám jako mžitky před očima, zvedá se mi žaludek, někdy se mi to všechno zatmí...“

„Pane Rooke!“

„Co, prosím?“

„Budu vám velice vděčná, necháte-li si tato důvěrná sdělení pro svého lékaře.“

„Freddie,“ vložil se do toho Derek, „mamička je unavená. Buď tak dobrý, mohl bys sehnat taxi?“

„Ale ovšem, to je bez debaty. Taxi bude v okamžení. Jdem na to, Algy! Ronny, pohni sebou!“

S těmi slovy zmizel Freddie se svými kumpány ze scény. Byl se svou akcí nesmírně spokojený, neboť věděl, že bezchybně prolomil ledy a pomohl Derekovi překonat těch pět svízelných úvodních minut. Teď už se bude moci s pocitem dobře splněného úkolu vzdálit a zaskočit si někam na oběd.

Blesky z očí lady Underhillové ještě nepohasly. Měla malé, tmavé a jiskrné oči, čímž se lišila od svého syna, jehož oči byly

velké, hnědé. Jinak vypadali úplně jako matka a syn, dlouhý horní ret a ústa, výrazný nos a brada.

„Ještě chvíli a musela bych ho natřít deštníkem,“ řekla popuzeně. „Tento Rooke je nadprůměrný imbecil. Vůbec nechápu, jak se s ním můžeš přátelit.“

„On si mě vybral za přítele,“ vysvětlil Derek se shovívavým úsměvem. „Ale Freddie není tak špatný. Člověk mu musí přijít na chuť.“

„To já tedy *nemusím*, díkybohu!“

„Freddie je ohromně dobromyslný chlapík. Nechal mě bydlet u sebe, zatímco u nás doma jsou ti nájemníci. Mimochodem, obstaral nám lístky na dnes večer, je to premiéra nové hry. Pozval nás k sobě na večeři a pak půjdeme společně do divadla.“ Na okamžik zaváhal. „Bude tam i Jill.“ Cítil jisté uvolnění, když na její jméno konečně přišla řeč. „Velice se těší, že tě pozná.“

„Proč už tady není, chce-li mne poznat?“

„Tady na nádraží? Myslel jsem, že bychom to setkání měli uspořádat v příjemnějším prostředí.“

„Hm,“ stručně ohodnotila lady Underhillová.

Člověk si někdy způsobí víc nepříjemností, když se pokouší být opatrný a diplomatický, než když jedná překotně a neuváženě. Derek by si ušetřil dost problémů, kdyby byl přivedl Jill na nádraží a představil ji mamičce při první příležitosti. Lady Underhillová by ji sice jistě nějak zpražila, ale nevznikly by v ní pochyby, lépe řečeno, ono nejasné podezření, které chovala od první zprávy o synově zasnoubení, by se v ní neupevnilo a neposílilo. Odklad prvního setkání ji definitivně přesvědčil, že situace je ještě horší, než se obávala. Svou opatrností přesvědčil Derek matku o tom, že jeho vyvolená je cosi, co se musí dávkovat velmi šetrně.

Zastavila se a pohlédla mu přímo do tváře.

„Tak co je zač? Kdes ji sebral?“

Derek zrudl.

„Všechno jsem ti napsal, vysvětlil...“

„Nic jsi nevysvětlil!“

„Pozor, uhněte z cesty,“ hulákal zřízenec s naloženou károu za jejich zády a projel mezi nimi.

„Tady to nemůžeme řešit,“ řekl nazlobeně Derek, „pojďme do taxíku, odvezu tě do hotelu... Co bys chtěla o Jill vědět?“

„Všechno! Odkud pochází, co je to za rodinu? Žádné Mari-
nerovy vůbec neznám!“

„Podrobný výslech jsem neprovedl,“ odsekl Derek. „Vím jen,
že její rodiče již nežijí. Její otec byl Američan.“

„Američan!“

„Ano, i Američané mají dcery.“

„Drzostí nic nespraviš,“ upozornila ho mrazivě.

„Není co spravovat, pokud jde o mne,“ opáčil Derek, podráždě-
ně tím, že ho matka opět vytočila a zbavila oné povznesené
vyrovnanosti, kterou se pyšnil. „Jill a já jsme snoubenci a tím
to končí.“

„Nemluv nesmysly,“ pokárala ho ve chvíli, kdy mezi ně opět
vjel nádražák s károu. „Jistě si uvědomuješ, že tvůj sňatek je
věc nesmírné důležitosti pro mne a pro celou rodinu!“

„Tak poslyš, máti,“ vzepřel se Derek, jehož podrážděnost,
vzniklá dlouhým prodléváním na nevládném nástupišti, ho
konečně dohnala k projevu vzdoru proti despotické matce,
která nad ním celý život v podobných utkáních vítězila. „Teď
dovol, abych ti stručně vysvětlil všechno o Jill, a pak se o tom
už nebude mluvit. Tak zaprvé, Jill je *dáma*. Zadruhé, má
spoustu peněz...“

„Underhill se nemusí ženit pro peníze!“

„Vždyť taky ne.“

„Pokračuj!“

„Snažil jsem se popsat ti Jill v dopise, jak vypadá; snad to
nebyl ten úplně nejlepší popis... Že je sladká a milá a po všech
stránkách dokonalá, to musíš posoudit sama.“

„Neměj strach.“

„A to je vše. Žije u svého strýce, majora Selbyho...“

„Major Selby? Od kterého pluku?“

„To jsem nezkoumal,“ podivil se. „Co na tom záleží? Jestli
ti jde o jeho společenské postavení, bude tě zajímat, že se znal
s otcem.“

„Cože? Kdy a kde?“

„Dávno, v Indii, když byl otec v Simle.“

„Selby? Selby? Snad ne Christopher Selby?“

„Ty ho také znáš?“

„Jestli ho znám! Nikdy jsem ho neviděla, ale hodně jsem
o něm slyšela.“

Derekovi se ulevilo. Skutečnost, že se Jillin strýc znal se zesnulým otcem mohla lady Underhillovou vstřícně naladit.

„Christopher Selby,“ pokračovala ve vzpomínkách. „Tvůj otec o něm hodně často mluvil. Prohrál s otcem v kartách a napsal mu na ten dluh směnku a pak zaplatil nekrytým šekem.“

„Cože?“

„Slyšels dobře. Chceš-li, zopakuji ti to.“

„To musí být nějaký omyl.“

„Ano, tvůj otec se dopustil omylu, když mu důvěřoval.“

„To musel být někdo jiný!“

„Ovšem,“ řekla posměšně, „tvůj otec přece znal stovky Christopherů Selbyů.“

Derek se kousl do rtu a řekl: „Nu, co na tom, ať je to pravda nebo ne...“

„Nevím, proč by tvůj otec měl hlásat nepravdy o panu Selbym.“

„Dobře, řekněme tedy, že je to pravda. Ale já si беру Jill, ne jejího strýce.“

„Nicméně by bylo daleko lepší, kdyby její jediný žijící příbuzný nebyl lhář a podvodník. Kde a jak ses s tou frajlinkou seznámil?“

„Když dovolíš, prosím, abys upustila od *té frajlinky*. Pokud jsi zapomněla, jmenuje se Marinerová.“

„Dobrá. Jak a kde jsi poznal slečnu Marinerovou?“

„V divadle, v Prince's Theatre. Hned poté, cos odjela do Mentonu. Freddie Rooke mě představil.“

„Ó, tvůj inteligentní přítel Rooke ji zná?“

„Znají se od dětství. Její rodiče měli dům nedaleko Rooků ve Worcestershiru.“

„Vždyť jsi říkal, že pochází z Ameriky.“

„Otec byl Američan, ale žil v Anglii. Jill byla naposledy v Americe jako osmi- nebo devítiletá.“

„To není moc dobré doporučení, že se zná s panem Rookem,“ ohodnotila ji lady Underhillová.

Derek vztekle nakopl krabičku od zápalek, kterou tam někdo odhodil.

„Zřejmě zapomínáš, mamá, že se chci oženit, nikoli najmout pomocníci v domácnosti. Nemyslím, že k tomu bude Jill potřebovat nějaká doporučení, o jakých tady mluvíš. Nejlepší asi

bude, počkáš-li do večera, uvidíš ji a uděláš si vlastní názor. Tahle zbytečná rozprava už mě začíná otravovat.“

„Zdá se, že nejsi schopen říct mi cokoli o té slečně, aniž bys přitom hovořil jako hulvát. Dobře tedy, souhlasím, počkejme do večera. Doufejme, že první dojem bude příznivý. Zkušenost mě naučila spoléhat na první dojem.“

„Jsem věru rád,“ řekl Derek, „že je tomu tak, protože v mém případě to byla láska na první pohled.“

(4)

Barker ustoupil o krok od prostřeného stolu a s pýchou přehlédl svoje mistrovské dílo.

„Tak to bychom měli,“ usoudil spokojeně a poodešel k oknu. Mlha, která trvala až do odpoledne, se už rozplynula a jasná noční obloha byla poseta hvězdami. Od Piccadilly sem doléhal tlumený dopravní šum.

Od vstupních dveří se ozval zvonek, bylo to vyzvánění spíše než zazvonění, série krátkých elektrických kontaktů, které svědčily o povaze zvonícího návštěvníka, že je to osoba energická a netrpělivá, nesmířená s postáváním za dveřmi.

„Barkere!“

Freddie Rooke vystrčil rozčuchanou hlavu ze dveří své ložnice, kde se právě připravoval ku stvoření leskle hladkého účesu, s jakým by se mohl ukázat na veřejnosti a vysloužit si veřejný obdiv.

„Ano, pane?“

„Někdo zvonil.“

„Slyšel jsem, pane. Právě jdu otevřít.“

„Je-li to lady Underhillová, omluvte mne, budu hotov za malou chvíli.“

„Domnívám se, že je to slečna Marinerová, pane. Toto je její způsob zvonění.“

Došel ke dveřím a otevřel. Na prahu stála dívka v dlouhém šedém kožichu, na hlavě měla jakousi průsvitnou kápi. Jakmile otevřel, vpadla nedočkávě dovnitř jako promrzlé kotě.

„Brrr, to je ale zima. Nazdárek, Barkere.“

„Dobrý večer, slečno.“

(21)

„Jaká je situace? Jsem poslední nebo první, jak je to?“

Barker jí pomohl z kožichu.

„Sir Derek a milostivá paní se dosud nedostavili, slečno. Sir Derek jel pro milostivou paní do hotelu Savoy. Pan Rooke se obléká v ložnici, za malý okamžik bude hotov.“

Obdivně na ni pohlédl, když se vyloupila z kožichu. Sluhové se většinou vyznaží v posuzování plnokrevníků a Jill Marinerová se nesporně kvalifikovala. Prvotřídní pedigree se jevilo v její chůzi, v každém pohybu její útlé, činorodé bytosti, ve způsobu, jak mluvila a jak se na vás podívala, v tvaru její rezolutní brady. Bledě zlaté vlasy byly lesklé, přírodní vlasy dítěte. Šedé oči jí zářily, rozzářená a prodchnutá životním elánem byla celá její bytost.

V tom byla podstata jejího půvabu, v tom elánu. Měla hezké oči a příjemný úsměv, ústa s pravidelnými perličkami, ale zasmála by se, kdybyste jí chtěli zalichotit tvrzením, že vyniká krásou. Někdy si říkala, že snad není ani hezká. Avšak jen málokterý muž nepocítil sílu jejího osobního magnetismu. Jistý odmrštěný nešťastník vysvětloval svůj nezdar příteli v klubovním baru, utápěje zármutek v lihovině, těmito slovy: „Já ti nevím, člověče, čím to je, ale s ní si připadáš, že se o tebe, doopravdy *zajímá*! Chápeš to?“ Tento mladík neproslul svým intelektem, ale v tomto případě velmi trefně vystihl její povahu. Jill se skutečně živě zajímala o zcela všechno, od královské korunovace až po toulavé kočky. O život. O vše, co volalo po osobní účasti. Naslouchala každému, jako by si myslela, že jeho sdělení obsahuje cosi důležitého. Jenom muž natvrdlý nebo zcela odpoutaný od reality tomu mohl odolat. Naopak na ženy, zvláště ženy typu lady Underhillové, to nikdy hluboký dojem nedělalo.

„Jděte tam a řekněte mu, ať pohne kostrou,“ řekla Barkerovi a měla ovšem na mysli svého dávného přítele. „Potřebuju, aby se mnou mluvil. Kde máte nějaký oheň, abych se v jeho dosahu mohla schoulit?“

„V saloně je zatopeno, slečno.“

Jill tedy odkvačila do salonu a hned si získala další porci Barkerovy náklonnosti, když spontánně vyjádřila své nadšení. Barker se vyznamenal. Pokoj byl naleštěný a vzorně připravený, všechny polštáře na svém místě, obrázky vyrovnány

a v krbu to hučelo a oheň vysílal do pokoje nádherné teplo. Mihotavé světlo plamenů se odráželo od malého klavíru vedle pohovky, tančilo po hlubokých kožených klubovkách, pozůstatcích Freddieho pobytu v Oxfordu, po fotografiích rozvěšených po stěnách. Na čestném místě na krbové římse stála zarámovaná fotografie Jill, kterou nedávno věnovala Derekovi.

„Barkere, vy jste prostě skvělý! Jak to dokážete, udělat ze salonu tak nádherně útulné místo?“ Usadila se na nízkou stoličku těsně u krbu a natáhla dlaně k plamenům. „Nechápu, jak se ti svobodní mládenci dokáží rozhodnout k ženění. Takovýhle komfort už nikdy nemůže mít!“

„Velice si vážím vašeho názoru, slečno. Vynasnažil jsem se, abych to pro vás připravil, jak náleží. Myslím, že pan Rooke již přichází.“

„Doufám, že ani ostatní nás nenechají dlouho čekat. Umírám hladu. Co nám uvařila paní Barkerová? Jistě něco náramně dobrého.“

„Dala do toho celý svůj um, slečno.“

„Určitě nám to vynahradí útrapy čekání. Ahoj, Freddie!“

Freddie Rooke vstoupil v celé nádheře formálního večerního úboru. Cestou si ještě sáhl na bílého motýlka, aby se ujistil, že je stále v řádné vodorovné poloze, někdy se stane, že se posune, i když před chvílí byl ještě na svém místě. Pořád je nějaká starost...

„Nesahej si na to,“ varovala ho Jill. „Je úplně v pořádku a mám-li být upřímná, je tak překrásný, že ohrožuje moji citovou rovnováhu. To není fér, takhle útočit na emoce mladé zasnoubené osoby, snažit se ji obloudit...“

Freddie se soustředil a zklidnil.

„Ahoj, Jill, starodávná kamarádko. Ještě nepřišli?“

„Já už jsem přišla, sedím tady u krbu, koukej! Ale asi v tvých očích nic neznamenám?“

„Vždyť víš, jak to myslím, promiň.“

„Měl by sis všimnout, koupila jsem si na to nové šaty, abych tě okouznila. Model! Když za to chtějí tolik peněz, dávají tomu jména. Co o nich soudíš?“

Freddie se rovněž usadil ke krbu a přejel ji zkoumavým pohledem. Sám soustředil na svoje odívání velkou péčí a byl proto i pečlivý kritik bližních.

„Paráda!“ usoudil. „Jinak se to nedá říct! Přesně do posledního detailu, jak zákony kázaly nám... Vypadáš prvotřídně.“

„To jsem ráda, že to říkáš. Celý život jsem toužila vypadat prvotřídně, ale zatím se mi to vždycky nějak zhatilo.“

„Jako lesní víla!“ vykřikoval Freddie, zbožňujícím obdivem vyburcován k básnivé inspiraci. „Jill, ty v sobě máš něco, ... jak se to říká? Nejsi hubená, ale jako bys ani neměla kosti...“

„Fuj, jako bys o mně chtěl říct, že jsem něco jako plž či mlž?“

„Křehká, to je to slovo. Křehká!“

„To už je lepší.“

„Jako bys vážila dvacet deka, jako peříčko, paraplíčko z pamplišky. Pohádková miniaturní princeznička, tak bych to řekl!“

„Freddie, ty básníku,“ řekla a varovně mu před nosem zakroužila rukou se zásnubním prstenem. „Vždyť to vypadá, jako by ses chystal vyznat mi lásku. Nezapomínej, že jsem dívka srdce již zadaného.“

Freddie vyňal vyžehlený kapesník a pečlivě si vyleštil monokl. Jako by se náhle proměnil ve stařešinu, jehož úkolem je udílet rady nerozumné mládeži.

„To mi připomíná,“ řekl, „že si s tebou potřebuju vážně promluvit. O zasnoubení a přidružených okolnostech. Je dobře, že na to máme čas teď, než se dostaví Kletba.“

„Kletba, to je co? Myslíš tím Derekovu matku? Chceš mě strašit?“

„Inu, je to tak,“ potvrdil vážně Freddie. „Je to proklatě strašlivá osoba, to si nebudeme zastírat. Naskakuje mi z ní husí kůže. Nikdy nevím, jak s ní mám mluvit.“

„Mohl bys zkusit dávat jí hádanky.“

„Nevtipkuj,“ požádal ji a pořád se tvářil postrašeně. „Počkej, až se jí dostaneš do spárů. Mělas ji vidět dopoledne na nádraží. Vůbec netušíš, co tě čeká.“

„Teď už se tedy bojím, Freddie. Co mě čeká?“

Freddie starostlivě prohrábl oheň v krbu a přihodil tam lopatku uhlí.

„Jde o to...“ pravil. „Samozřejmě, Derek je senzační chlapík, nejlepší na světě.“

„Já vím,“ řekla tiše a vděčně ho pohladila po hřbetu ruky. Freddieho oddanost Derekovi ji vždycky jaksi dojíkala. Pohlédla do plamenů a oči jí zářily jako žhavé uhlíky v krbu.

„Jiný takový prostě neexistuje.“

„Jenže se vždycky nechal děsivě terorizovat a ovládat svou matkou.“

Jill s tím nemohla souhlasit.

„Co to povídáš, Freddie? Takový muž jako Derek se přece nenechá od někoho ovládat!“

„Inu, rozumíš, co tím myslím?“

„Ani trochu.“

„Chci říct, že by se mohlo stát, že by se jeho matka mohla snažit nějak ho proti tobě poštvat.“

Jill zařala zuby. Pod povrchem její věčně dobré nálady se skrývala vznětlivá povaha a ta se teď drala na povrch. Najednou ji zamrazilo a dobrá nálada ji přešla. Snažila se namluvit si, že Freddie jen tak přátelsky žvaní, ale nešlo jí to. Už dřív měla neblahý pocit, že Derek, jinak tak rozhodný a samostatný, schopný nemilosrdně se postavit každému kritikovi, má k lady Underhillové vztah, který se dá popsat jako poddajnost a nemůžná závislost. Snažila se přesvědčit sama sebe, že to není pravda. A teď slyší totéž od Freddieho, nekritického obdivovatele svého a jejího idolu, úplně nezávisle jí tvrdí totéž. Naštvalo ji to a reagovala typicky ženským způsobem: obrátila svou naštvanost proti nevinnému hlasateli špatných zpráv.

Vstala a rozhořčeně se na něho obořila: „Pamatuješ se, Freddie, jak jsem tě tehdy zlila vodou z hadice, když jste mě ty a ten děsný Wally Mason štváli a ponižovali? Vůbec už nevím, oč tehdy šlo, jen vím, že jsem vás ztrestala tak, že na vás nezůstala nit suchá. Jestli teď chceš pokračovat v blábolení o Derekovi, jeho matce a mně, požádám Barkera o džbán studené vody a udělám to zas. Že by ho mohla proti mně poštvat? To si myslíš, že náš vztah je něco, co se dá jen tak zrušit nějakým zákrokem třetí strany? Jako když zavřeš vodovodní kohoutek? Že dva lidi, kteří k sobě cítí tolik jako já a Derek, se budou ohlížet na to, co si kdo o nich myslí, i kdyby to byla jeho matka? Já matku nemám, ale kdyby mě strýc Chris chtěl varovat před Derekem...“

Ta myšlenka ji náhle zarazila, protože byla naprosto absurdní. Její hněv vyvanul tak rychle, jak začal. Zasmála se tomu. Starý líný strýček Chris že by někoho nějak napomínal nebo

varoval? Snad nanejvýš před špatným vínem nebo podřadnou značkou doutníků.

Freddie se také zvedl a vzpamatoval se z její tirády.

„Ty jsi teda číslo, Jill. S tebou člověk nikdy neví, kdy tě něco popadne.“

„Jak mě to nemá popadnout, když ty říkáš, když na mě vytáhneš takové nesmysly?“

„Myslel jsem to upřímně, kamarádko.“

„To je tvůj problém. Vždycky upřímně a s dobrým úmyslem. Před tvými dobrými úmysly by měl člověk hledat ochranu u policie. Řekni mi, pro lásku boží, co by proti mě mohla lady Underhillová namítat? Peněz mám dostatek a jsem pokládána za jednu z předních ozdob společenské scény. *Půvabná a roztomilá*, tak mě nazval Mr. Gossip ve společenské rubrice deníku *Morning Mirror*, když referoval o našem zasnoubení. Služka mi ukázala výstřižek z novin. Bylo to dlouhé povídání s obrázkem, kde jsem vypadala jako černoška v tunelu plném mlhy. Tak co se mi dá vytknout? Jsem absolutní hlavní výhra! Lady Underhillová jistě přijala tu zprávu s jásotem, když se to dozvěděla ve své vile na Riviéře.“

„To ano, jistě, jistě, nepochybně,“ mumlal Freddie.

Jill na něho pohlédla přísně a podezíravě.

„Freddie, tajíš mi něco? Myslíš si, že ve skutečnosti nejsem půvabná a roztomilá ozdoba společnosti? Uveď své důvody a já ti to rozmluvím. Nelíbí se ti můj obličej, moje postava, moje způsoby? Znáš to, jak...“

*Byla jednou jedna mladá dáma v Lhase,
řekla tomu svému, Ty zas vypadáš, ty prase!*

*On na to, Teď si nejsem jistý,
zda se ti zdá, že nejsem dost čistý
anebo že jsem snad trochu přibral v pase?*

Přibrala jsem snad v pase, Freddie?“

„Vůbec ne, pokud jde o mne, jsi jednička!“

„Ale z nějakého důvodu se domníváš, že lady Underhillová nebude téhož názoru jako Mr. Gossip? Proč?“

Freddie váhal.

„Tak ven s tím!“

„To máš tak: já tu starou ježibabu dobře znám...“

„Freddie! Kam chodíš na ty výrazy? Já bych nikdy...“

„Já jí tak říkám. Já ji znám už jako malej špunt, když jsem přišel na školu a vím, co je pro ni hlavně důležité. Ona je, jak se řekne, ze staré školy, snad mi rozumíš, že? A ty jsi taková bezprostřední, vždycky řekneš, co tě napadne, a nebereš si servítky. Vždyť se znáš, ne?“

„To jinak nejde, nemůžeš přece říkat něco, co tě nenapadne.“

„Chápeš, co chci říct,“ Freddie se nedal vyrušit, „říkáš věci, které se nehodí, a taky děláš věci, které se nehodí. Protože jsi to... bezprostřední.“

„Co jsem, prosím tě, kdy udělala, o čem by přísný kritik mohl říct, že se to nehodí?“

„Na vlastní oči jsem tě viděl, jak pomáháš s nějakou partou na Bond Street tlačit koňský vůz, když to ten kůň nemohl zvládnout. Ne že bych ti to měl za zlé...“

„To bych prosila. Ten starý chudák kůň na to prostě nestačil, tak jsme mu museli zatlačit.“

„Chápu, ale lady Underhillová by to jistě neschválila. Nebo ty kamarádsofťy s lidmi pod tvou společenskou úroveň.“

„Nebud' snob, Freddie.“

„Já nejsem snob,“ bránil se Freddie, „například s Barkerem, když jsme sami, si vždycky pěkně přátelsky popovídáme. Ale to nedělám, abych se v restauraci vybavoval s pinglem o jeho ischiasu.“

„Někdy tě to potkalo, ischias nebo houser?“

„Ne.“

„Je to velice bolestivé a číšníci to mají, zrovna tak jako vévodové, ale číšníci víc, protože pořád nosí podnosy s jídlem a musí se shýbat a namáhat.“

„Ale jak na to přijdeš, že ten číšník má housera?“

„Zeptám se ho.“

„Dnes večer to, proboha, nedělej. Kdyby tě napadlo se zeptat na Barkerovy oznobeniny, nech si zajít chuť a neptej se ho, až bude lady Underhillové servírovat brambory. Určitě by to neocenila.“

Jill vyjekla.

„Já jsem věděla, že na to zapomenou. Je to tím, že jsem byla tak zmrzlá a pospíchala jsem ke krbu, na nic jiného jsem nemyslela.“ Zvolala do chodby: „Barkere! Barkere!“

Barker se vynořil: „Prosím, slečno?“

„Úplně jsem zapomněla se zeptat. Co dělají vaše omrzliny, je to lepší?“

„Mnohem lepší, slečno, děkuji.“

„Zkusil jste ten prostředek, který jsem vám poradila?“

„Ano, slečno. Velmi mi to pomohlo.“

„To ráda slyším.“

Jill se vrátila do salonu.

„Je to lepší,“ oznámila spokojeně.

Začala neklidně přecházet po pokoji. Prohlédla si rozvěšené fotografie, usedla ke klavíru a něco zabrnkala. Hodiny na krbu odtloukly půl. „Už by tady mohli být,“ řekla.

„Už to nemůže dlouho trvat.“

„Když si představíš, že lady Underhillová musela jet z Mentonu do Paříže, pak z Paříže do Calais a z Calais do Doveru a z Doveru do Londýna, to všechno jen proto, aby si mě mohla prohlédnout... To se pak nemůžeš divit, Freddie, že jsem z toho celá špatná.“

Monokl mu úžasem vypadl.

„Ty jsi celá špatná?“ zeptal se udiveně.

„Bodejť ne. Ty bys nebyl?“

„To mě vůbec nenapadlo.“

„Proč myslíš, že tolik žvaním? Že jsem na tebe, nevinného dobráka, vztekle křičela? Jsem bez sebe strachy. Bez sebe.“

„No teda? Vůbec na to nevypadáš.“

„Snažím se s tím bojovat, nebýt strašpytel. To mi vždycky říkal strýc Chris, když jsem ještě byla dítě a bála se zubaře. „Nesmíš být takový strašpytlínek!“ tak to říkal a já jsem se tedy přestala bát.“ Podívala se na hodiny. „Ale asi zase začnu, jestli už brzo nepřijdou. To napětí, to je hrůza.“ Uhodila do kláves. „Co když mě neschválí, Freddie? Tys mě vážně vystrašil.“

„Přece netvrším, že tě neschválí. Jen jsem ti poradil, abys byla bdělá a ostrážitá a dala si pozor na to, co říkáš.“

„Mám tušení, že to nedopadne dobře. Tečou mi nervy.“ Netrpělivě zavrtěla hlavou. „Je to nechutné a vulgární. Myslela

jsem, že takové věci se dějí jen v komických operetách. Býval takový kuplet, pamatuješ? Jak jsou ta slova? Někdo to zpíval...“

*Řek, že mě předvede svojí máti, svojí máti, svojí máti,
jestli se můžu za něho vdáti,
zda se rozezní svatební zvony...
Ona se mrkla...
a řekla jen, Chudáku Johnny!*

„A teď všichni, znova, potřebujeme se trochu rozptýlit a rozparádit!“

„Řek, že mě předvede svojí mááááti!“ hulákal Freddie; ukázalo se, že je to jedna z jeho oblíbených písní. Několikrát ji přednesl na vesnických besídkách ve Worcestershiru a byl přesvědčen, že se mu v tom ohledu stěží někdo vyrovná. Doprovázel Jill bručivými zvuky, domnívaje se, že jde o takzvaný druhý hlas.

„...svojí mááááti,“ jeho huhlání vyjadřovalo hluboké opovržení.

„Jestli se můžu za něho vdáti?“ vyzpěvovala Jill, s hlavou dozadu zvrácenou pěla zplna hrdla a absolutně zaníceně, neboť to přesně sedělo k situaci.

A přitom to bylo tak absurdní a osvobozující, hrozící tragédie se zvrtila do naivní frašky, a její obavy se rozptýlily.

„Ona se mrkla... a řekla jen, Chudáku Johnny!“

„Jill,“ přerušil ji hlas ode dveří, „rád bych tě představil své matce.“

„Chudáku Jooohhny!“ omráčeně dozpíval chudák Freddie.

„Večeře je připravena k podání v jídelně,“ oznámil Barker do ticha, jež zavládlo, když dozněly poslední tóny písně.

Nezdařená premiéra

(1)

Společnost se odebrala do divadla, dveře se za nimi zavřely. Pan Barker je vypravil na cestu a oddechl si, neboť celá tato večere byla do značné míry zkouškou pro jeho nervy. Atmosféra byla napjatá a vůbec ne taková, jakou by chtěl při večeri mít, příjemnou, živou konverzaci a všeobecnou dobrou vůli.

„Ellen!“ zavolal do kuchyně, když se vracel do prázdné jídelny. „Ellen!“

Paní Barkerová vyšla z kuchyně a utírala si ruce. Teď už měla po šichtě, stejně jako její muž. Na umývání nádobí a úklid se má dostavit pomocnice a manželé Barkerovi si už mohou oddechnout. Svůj úkol dobře splnila a tak se nyní těšila, že si dá skleničku portského ze zásob pána domu.

„Všichni už odešli, Horáci?“ zeptala se cestou do jídelny.

Barker si z Freddieho humidoru vybral doutník, znalecky jej promáčkal, odkrojil a zapálil. Z broušené karafy nalil manželce skleničku a pro sebe si namíchal skotskou se sodovkou.

„Chválabohu,“ odvětil, „už jsou pryč.“

„Ani jsem tu milostpaní nezahlídla.“

„O nic jsi nepřišla. Zlá a protivná osoba, to teda je! Ani se neusměje. Radši bych se zdekoval v kuchyni a nechal tebe servírovat. To ti řeknu! To není žádný plezír, servírovat, když by se atmosféra u stolu dala krájet. To tvoje kuře sice krásně vonělo, ale myslím, že si to vůbec neužili. Lepší suchej brambor, kde panuje láska, než bůhvíjaký lahůdky naložený v zášti a trápení,“ usoudil mravoučně a vzal si z misky jádro vlašského ořechu.

„Hádali se?“

(30)

Barker zavrtěl hlavou.

„Tenhle typ lidí se nehádá, jen sedí a koukají po sobě.“

„A co milostpaní, myslíš, že slečnu Marinerovou uzná do rodiny?“

Barker se suše zachechtal.

„Už jsi viděla dva cizí psy, jak se opatrně očuchávají? Tak to vypadalo. Teda proti slečně nemůžu nic říct, ta je fajn. Milá a srdečná, taková hodná princeznička. Určitě to nebyla její vina, že ta večere byla jako posezení v márnici. Snažila se, co mohla, ale sir Derek si pořád jenom kousal do pysku a milostpaní byla v náladě asi jako kopeček citronový zmrzliny. A co se týče, náš mladej, to je kapitola sama pro sebe. Někdy si říkám, Ellen, jak to ten náš šéf vlastně má v hlavě tento. Rozhodně se vyzná, jak si koupit správný cigára, a ty říkáš, že portský má dobrý, já na to nejsem, ale jinak je vedle jak ta jedle, tak se mi to jevilo. Seděl tam, ani nedutal, jako kdyby se bál, že odněkud přiletí facka, a když jsem na něho promluvil, vždycy se lek a vyskočil jako zajíc. To nebyla moje vina, vid', já mu nemůžu předem dát varování, že mu něco diskrétně pošeptám, jestli chce sherry nebo víno, a podobně... Tak se to má správně dělat, ne, že se skloním a zašeptám a on nemá právo se lekat a drcnout do mě, až vyleju dobré víno. Tadyhle je ještě flek, tady co sedíš, jak do mě vrazil. To bych rád věděl, proč se tyhle lidi z lepší společnosti nemůžou chovat jako normální lidi. Jako my dva, když jsem tě prvně vzal k nám, abych tě představil matce, to byla úplně pohodová návštěva. Jedna z nejlepších. Jako dvě hrdličky.“

„Jo, Horáci, v tom je ten rozdíl,“ řekla tiše, „tvoje máti a já jsme si hned zkraje padly do noty.“

„A která normální rozumná matka by si hned nepadla do noty se slečnou Marinerovou? Kolikrát jsem měl chuť tu babu nešťastnou náhodou polejt šťávou z omáčnicku, to by ses, Ellen, podivila. Seděla tam načuřeně jako stará sůva. Já ti řeknu, že podle mýho názoru by slečny Marinerové bylo škoda, velká škoda pro jejího báječného synáčka.“

„Ale, Horáci, sir Derek je přeci baronet!“

„Co má být, baronet? Dobré srdce je lepší než poplužní dvůr, neříká se to tak? Kdo se povyšuje, bude ponížen...“

„Mluvíš jako nějaký řečník z lidu, Horáci!“

„To ne, jenom mluvím podle zdravýho selskýho rozumu. To já nevím, z jaký rodiny slečna Marinerová pochází, to jsem nikdy nezkoumal, ale každý vidí na první pohled, že má úroveň a vzdělání. Jenomže, bude jí to co platný? Než s ním přistoupí k oltáři, ještě si něco zkusí, chudinka!“

„Horáci,“ zhrozila se paní Barkerová, ačkoli naznačený příběh nemohl pro ni znamenat velké překvapení (aspoň polovina románů z populární série Příběhy věrné lásky byla na této situaci založena), „ty si myslíš, že by těm mladejm mohla lady Underhillová klást překážky a rozvrátit jejich vztah?“

„Podle mýho se určitě pokusí.“

„Ale sir Derek má přeci svoje peníze a není na ní závislý! To není, jako když sir Courtenay Travers se zamiloval do děvečky od krav a stará hraběnka mohla mu to zatrhnout, neb vládla veškerým majetkem. Sir Derek si může dělat, co se mu zlíbí.“

Barker se usmál a objasnil jí to. Dobrý doutník a doušek whisky ho přivedly do smířlivé nálady.

„To je jinak, ty tomu nerozumíš. Ženské jako je lady Underhillová dokážou zatlačit na muskýho tak, že udělá úplně všechno, co ona si zamane. Jinak nevím, jen že ta ubohá slečna je do něho celá blázen, ale co na něm vidí, to nemůžu říct. Ale to je holt její věc.“

„Sir Derek je pěkněj, udělanej muskej, Horáci, má uhrančivý pohled a mužně semknutá ústa,“ projevila svůj názor paní Barkerová.

Barker si odfrkl.

„Jak myslíš. Mně je jeho uhrančivý pohled putna a pokud jde o ústa, je lepší, když je má mužně semknutý, než když radí našemu šéfovi, aby si zamykal cigára. To fakt nemám rád, když se mi projevuje nedůvěra.“ Přísným pohledem prozkoumal svůj doutník. „To jsem si myslel, hoří po jedný straně. To se stane, když ho zapálíš bez patřičné péče a pozornosti.“ Vstal a přistoupil k humidoru. „Ještě je jich tady dost. Každé zlo má i svou dobrou stránku,“ usoudil filozoficky. „Kdyby nebyl tak vyplašenej, nebyl by zapomněl klíč v zámku. Tak si ještě nalej, Ellen, ať si ten slavnostní večer užijeme.“

Uvážíme-li různorodost problémů a smutků, které si každý návštěvník divadla přináší s sebou do hlediště, musíme se podívat skutečnosti, že autor hry (se všemi spolupachateli) je schopen udržet tu masu lidí, aby tam po dobu několika hodin zůstali sedět a společně pozorovali, co se jim předkládá. Uvažte jen, s čím se musel vyrovnat u nejméně tří diváků, kteří se toho večera dostavili na premiéru hry „Zkouška ohněm“ na scéně Leicester Theatre.

Z poznámek pana Barkera již víme, že večeri v bytě Freddieho Rooka nemůžeme pokládat za společensky úspěšnou. Pokusíme-li se najít v historii paralelu pro jízdu taxíkem do divadla, která následovala bezprostředně po oné večeri, nejlepší volbou by byl příběh Napoleonova ústupu od Moskvy, jen s tím rozdílem, že Napoleon nepodnikl tu cestu mlčky.

Jediný člen výpravy, kdo byl aspoň zčásti spokojený, byl kupodivu Freddie Rooke. Původně obstaral jen tři vstupenky na premiéru „Zkoušky ohněm“, ale když se ukázalo, že přijede lady Underhillová, dokoupil ještě jednu, o několik řad dál. Jak oznámil Derekovi u snídaně, toto oddělené místo si rezervoval pro sebe.

Filosoficky založeného člověka musí potěšit, že v situacích, kdy život na vás těžce doléhá a všechno je nazadarmo, pořád se ještě najdou maličkosti, které vás přivedou do lepší nálady. Freddie se tiše radoval, že mu teď bude dopřáno prodlévat po celou dobu představení ve vzdálenosti několika řad od lady Underhillové. Cestou v taxíku ho tato skutečnost hřála v duši, prakticky ho rozechvívala jako tóny nějaké velebné chrámové hudby. Kdyby se ho tehdy někdo zeptal, jaká je jeho definice štěstí, řekl by, že štěstí je, když člověk může sedět několik řad od lady Underhillové.

Divadlo bylo již téměř plné, když dorazili. Provozovatelem Leicesterského divadla byl pro tu sezonu nový divadelní velmož, sir Chester Portwood, který měl své oddané diváky, a tak bylo jisté, že alespoň první představení bude znamenat finanční úspěch, ať již zbytek osudu oné hry dopadne jakkoli. Přední místa v přízemí byla obložena brilianty a škrobenými náprsenkami a vysílala luxusní vůně do lacinější části

hlediště, kde převládal plebejský mentol. Lóže byly plně obsazeny a na galerii se tísnil nedočkávaný dav, který za pár šilinků očekával přiměřenou dávku zábavy.

Světla za oponou zaplála, v hledišti pomalu pohasla, opona šla vzhůru. Hovor umlkl. Jill se spokojeně usadila v křesle a vsunula ruku do Derekovy dlaně, šťastně se zatetelila, když ji stiskl, a řekla si, že na světě je koneckonců všechno jak má být a v pořádku.

Totíž všechno, kromě dění na jevišti. Byla to jedna z těch her, které začnou špatně a nikdy se nevzpamatují. Už po deseti minutách bylo všem zřejmé, že je nic pěkného nečeká a že se budou nudit. Přízemních sedadel se zmocnila letargie, na balkoně začali pokašlávat a nahoře na galerii vládlo mrtvé ticho.

Sir Chester Portwood byl herec, který se postupně stal také divadelním manažerem a získal slávu provozováním lehkých konverzačních komedií. Jeho oddaní diváci přišli na premiéru v očekávání zábavy, vtipných dialogů bez složité zápletky, nač byli zvyklí. Avšak tentokrát narazili na neblahé ambice divadelníka, jenž usoudil, že společenské hříčky nejsou všechno, i když ho spolehlivě proslavily, a že je čas, aby otočil a ukázal světu i svou vážnou tvář. Těžkomyslnost, to byla jedna věc, o které se londýnské publikum domnívalo, že jim u Portwooda nehrozí – a ejhle, „Zkouška ohněm“ je zaskočila. Byla to hra, v níž těžkomyslnost hrála hlavní roli, poetické drama. Diváci, i když nechtěli nikoho nespravedlivě nařknout, pojali podezření, že je to napsané blankversem. Jako by v tom měl prsty Shakespeare.

Herecké výkony nebyly o nic lepší než text. Sir Charles, který si uvědomoval důležitost tohoto přelomu v kariéře, opustil svůj způsob lehkého, elegantního přednesu a svou roli mluvil jako táborový řečník. Bylo v tom hodně hlasu, ale málo výslovnosti. A z jakéhosi důvodu, snad nějaký musel mít, svěřil hlavní ženskou roli podivné děvence se zřetelnou vadou řeči, která se obecenstvu zprotivila na první pohled.

Někde v polovině prvního aktu zaslechla Jill, která právě přestala sledovat děj na scéně, slabé záupění zprava. Poslední sedadlo v sedmé řadě, po její pravé straně, bylo prázdné, když se opona zvedla, ale pak tam někdo potmě přisedl. Neviděla mu do tváře, ale z jeho vzdechu bylo zřejmé, že má o představení stejně špatné mínění jako ona.

První jednání skončilo, v hledišti rozsvítili, ozval se neupřímný, zdvořilý potlesk z prvních řad, trochu i z balkonů, ale na galerii k žádnému ohlasu nedošlo. Obrátila se k Derekovi: „Tak co tomu říkáš?“

„Ani se neptej,“ odsoudil tu hrůzu. Pak se naklonil dopředu, aby se podílel na konverzaci, kterou jeho matka navázala se známými, jež objevila v řadě před sebou. Jill v tom okamžiku zjistila, že muž na křesle po její pravici na ni zvědavě hledí. Robustní člověk s hustými kučeravými vlasy a veselými ústy, ještě ne třicátník. Jill si řekla, že je sice dost ošklivý, ale takovým sympatickým způsobem. Venku, ve sportovním tvídovém obleku by vypadal určitě lépe než ve fraku při premiéře. Řekla si, že je jako nemotorný velký chlupatý pes, se kterým je dobře být venku na louce, neboť v saloně by jistě potloukl čajové šálky. Všimla si, že má pěkné, přátelské oči.

Toto pozorování učinila vpravdě bleskově a hned pohlédla jinam. Měla prchavý dojem, že kdysi snad někde toho člověka potkala, ale nedokázala si vzpomenout. Také jí připadalo, že na ni stále civí, ale neověřila si to a hleděla přímo před sebe.

Pak najednou se mezi ně vmezeřila hlava Freddieho Rooka, který se přiblížil opatrně, předem se přesvědčiv, že pozornost lady Underhillové je odvrácena. Usedl na sedadlo za Jill, jehož původní majitel se o přestávce vyšel občerstvit. Freddie cítil, že se musí omluvit, že byl toho původcem a že všechny vystavil takovému pohoršení.

„Děsně mě to mrzí,“ prohlásil kajícně, „že jsem vás sem přivlekl a vy teďka musíte ten škvár poslouchat. Vždyť jsem zrovna tak mohl vzít lístky na nějaký muzikál... aspoň šest je jich na výběr... Já bych si nakopal. Jenomže jak jsem to mohl tušit? Portwoodovy inscenace jsou vždycky prima komedie, a teď najednou něco takového! Co ho to napadlo! Tak prožluklý nesmysl se hned tak nevidí!“

Cizinec po pravici se zachechtal.

„Ten autor asi nejspíš utekl z bláznince, a nějak se mu podařilo, že si na to našetřil a zaplatil produkci...“

Slušný Londýňan se poleká a zaškaredí, když na něho neočekávaně promluví někdo, koho nezná a kdo mu nebyl představen. Freddie byl tím oslovením zcela vyveden z rovnováhy. Hlas z otevřeného hrobu by ho nemohl znepokojit více. Byl

vychován v přesvědčení, že taková věc se nemůže stát. To se prostě nedělá, snad jen kdyby došlo k zemětřesení, při ztroskotání na moři, při Posledním soudu... Jinak nikdy, leda by člověk potřeboval oheň nebo chtěl vědět, kolik je hodin. Nemohl mu ovšem vynadat, to se taky nesluší. Jediné, co zbývalo, bylo dát se na útěk.

„Ech, och, jistě,“ zamumlal a obrátil se k Jill. „Budu už muset pádit, tak zatím a uvidíme se po...“ A s chabým sbohem zmizel na své místo, úplně nervově rozvrácen.

Jill se podívala a viděla, že Derek se stále vybavuje s lidmi v řadě před nimi, a pak se obrátila k muži po své pravici. Na etiketu nevěřila tak bezuzdně jako Freddie a její zájem o všechno živé jí přirozeně dovoloval mluvit s cizími lidmi.

„Úplně jste ho tou poznámkou šokoval,“ poznamenala s úsměvem.

„Ano, rozhodně jsem Freddiemu způsobil otřes, že?“

Teď zase pořádně překvapil Jill.

„Cože, vy ho znáte?“

„Byl to přece Freddie Rooke, jistě jsem se nezmýlil?“

„Ale on vás zřejmě nezná!“

„Zapomněl, můj kamarád z dětství. Jedna z malých životních tragédií.“

„Byli jste spolužáci?“

„Ne, Freddie šel do Winchesteru, jestli se dobře pamatují, a já jsem byl v Haileybury. Viděli jsme se jen o prázdninách, bydleli jsme blízko nich ve Worcestershiru.“

„Ve Worcestershiru?“ Jill se vzrušeně nachýlila dopředu. „I já jsem tam bydlela blízko jeho rodičů. To bychom se také museli znát!“

„Však jsme se znali.“

Jill byla v rozpacích. Někoho jí připomínal, měl to v očích, ale nevěděla.

„Já si nevzpomínám,“ řekla, „lituji.“

„Možná, že je to dobře, třeba by vás ta vzpomínka nepotěšila.“

„Nepotěšila, proč?“

„Když se na sebe podívám do minulosti, vidím, že jsem byl prevít. Obtížné dítě, a divím se, že mě rodiče strpěli a nechali dorůst. Bylo by tak snadné nešťastnou náhodou mi nechat něco

těžkého spadnout z okna na hlavu. Ano, hodně jsem je potrápil. Jediná moje dobrá stránka byla, že jsem byl blázen do vás.“

„Cože!“

„Ano, ale asi jste si nevšimla, protože jsem to dával najevo úplně špatným způsobem. Nicméně jste navždy jedinou světlou stránkou mého problémového dětství.“

Pozorně si ho pohlížela a hodně se snažila, ale nakonec zase zavrtěla hlavou.

„Nic vás nenapadá?“ zeptal se účastně.

„To je neuvěřitelné, že jste mi úplně vypadl z paměti.“ Chvilí uvažovala. „Nejste přece Bobby Morrison? Anebo Charlie... Charlie Field?“

„Proboha, co vás to napadlo? Charlie Field přece nosil zlaté lokýnky a sametové šatečky jako malý lord Fauntleroy. Ničím takovým nebylo moje dětství poznamenáno.“

„Vzpomněla bych si, kdybyste mi prozradil, jak se jmenujete?“

„Nevím, mohla jste zapomenout. Já jsem zapomněl vaše příjmení, jen si pamatuji křestní jméno Jill. To mi vždycky připadalo jako nejkrásnější jednoslabičné jméno.“ Zadíval se na ni a pak řekl: „To je úžasné, jak málo jste se změnila. I Freddie je pořád stejný, jen větší, a tehdy nenosil monokl. A já jsem se naopak změnil tak, že mne nemůžete poznat. Asi jsem vedl tak složitý a namáhavý život... Zestárl jsem a zvetšel... ačkoli mě taky mohla nepříznivě ovlivnit tady ta hra.“

„Ta je opravdu strašlivá, co?“

„A ještě o něco horší. Úplně nestranně lze o ní říct, že je to extrémní případ nadhraniční nemohoucnosti a prožluklosti, jak správně poznamenal Freddie. Freddie to vystihl úplně přesně.“

„Opravdu si myslím, že je to nejhorší představení, co jsem kdy zažila.“

„Ačkoli ovšem nevím, co jste zažila, asi máte pravdu.“

„Doufejme, že druhé jednání bude zdařilejší,“ pravila optimisticky.

„Nebude. Je ještě horší. Nechci vypadat neskromně, ale je to pravda. Měl bych jít a veřejně se omluvit.“

„Ale, propána...“

Jill zrudla, zmocnilo se jí strašné podezření.

Cizinec pokračoval: „Jenže by mne asi na místě lynčovali, a já bych ještě rád chvíli vydržel na světě, snad mi život někdy přinese nějakou radost, ačkoli teď právě to tak nevypadá... Roztrhali by mne na kusy... ne, to bych si nepřál, raději zůstanu nepoznán. Ostatně, co je mi po nich? Ať trpí, sami si to zavinili. Nemuseli sem chodit.“

Jill se snažila přetrhnout jeho monolog. Bylo jí to nanejvýš trapné a působilo jí to starost.

„Prosím vás, vy jste tu hru *napsal*?“

Cizinec přikývl: „Máte plné právo být zděšená. Když to zůstane mezi námi, přiznávám se. *Napsal*.“

„Ach, moc se omlouvám!“

„Já bych se měl omluvit vám.“

„Nikdy bych to tak neřekla...“

„Ale prosím vás! Neřekla jste mi nic, co bych už nevěděl.“

Světla začala pohasínat. Muž se zvedl. „Půjdu, nechci asistovat při té tryzně. Nedívejte se tam. Můžete se zabavit vzpomínáním, jak se jmenují.“ Po těch slovech vyšel ze sálu.

Jill se vrhla na Dereka.

„Dereku, představ si ten trapas. Mluvila jsem tady právě s člověkem, který tu hru *napsal*, a řekla jsem mu, že je to nejhorší kus, jaký jsem kdy viděla.“

„To je správné, že mu to někdo řekl, dobře se stalo!“ Pak se ale zarazil a zeptal se: „Jak to? Ty ho znáš?“

„Neznám ho, ani jeho jméno neznám.“

„Podle programu by se měl jmenovat John Grant. Nikdy jsem o takovém autorovi neslyšel. A to bys nikdy neměla dělat, mluvit s cizími lidmi. Nevíš, na koho můžeš narazit. A zejména, když je přítomná moje matka. Musíš být opatrnější!“

Opona se zvedla. Jill se dívala na scénu zamženýma očima. Už od dětství tím trpěla: pokárání od lidí, které měla ráda, vždy bolestně ranilo její citlivou duši. Bývaly to výtky jejího otce a nyní jeho místo zaujal Derek. Tvrdá slova z jiných úst snášela bez obtíží, jen s kritikou těch výjimečných lidí ve svém životě se nedovedla vyrovnat.

Kdyby byla měla čas a možnost mu to vysvětlit, přece by nemohl nic namítat proti hovoru s mužem, který ji očividně znal od dětství, i když ona si ho nepamatovala. John Grant? Nikoho takového v dětství neznala.

Ponořila se do myšlenek a nesledovala děj na jevišti. Ostatní publikum by udělalo dobře, kdyby se zachovalo tímž způsobem. Po nezdařeném prvním aktu poetické drama pokračovalo propadem do naprostého zmaru a nudy. Šum a pokašlávání v sále nabyly na intenzitě. V předních řadách obsazených Portwoodovými přáteli se dosud žádná nevůle neprojevila, ale zbytek sálu už přestal doufat. Kritik zastupující populární týdeník s malým okruhem čtenářů si poznamenal na program frázi, která se bude hodit do článku: „publikum zcela apatické“. Nebyl ovšem nestranný, neboť mu tentokrát v pokladně přidělili místo na druhém balkoně, ačkoli obvykle seděl na prvním. Pak ho ještě napadla úvodní věta pro jeho kritiku a také si ji poznamenal na program: „Premiéra ‚Zkoušky ohněm‘, kterou uvedl sir Chester Portwood včera v Leicester Theatre, byla událostí bezesporu naprosto jedinečně bezútešnou a nudnou.“

Jenomže člověk nikdy neví a nemá zatracovat dne před večerem, ani představení před závěrečnou oponou. Právě když si onen kritik učinil tuto poznámku na zadní stranu svého programu, sálem zavanul podezřelý pach. Nejprve začichali diváci v předních řadách, pak se pach rozšířil i k balkonům, a konečně se z galerie ozval poplašný výkřik. „Hoří!“

Sir Chester Portwood strnul uprostřed dlouhého monologu, děvenka s vadou řeči, jež dosud trpělivě čekala, až se vypoví dá, pronikavě vykřikla, a ze zákulisí se ozvaly hlasy volající po hasiči Billovi. Z kulis se na jeviště vyplazil proužek černého dýmu.

„Hoří! Hoří! Hoří!“

„To je ono,“ ozval se hlas zprava, „to je přesně, co to představení potřebovalo!“

Tajemný autor se vrátil do hlediště.

Tajemný zachránce

(1)

Moderní doba s sebou přinesla tištěná ujištění, že v případě nebezpečí může být budova evakuována během tří minut, hlavně dodržet zásadu, že se tak stane krokem, nikoli během, a za použití nejbližšího nouzového východu. Požár v divadle už následkem toho není tak zajímavá událost jako kdysi. Ale nebylo by správné tvrdit, že premiérové publikum shromážděné onoho večera v Leicesterském divadle se chovalo klidně a bezstarostně. Protipožární azbestovou oponu už sice spouštěli, ale taková azbestová opona na první pohled neposkytuje žádnou záruku; naopak, vypadá tak chatrně, jako něco, co vzplane ze všeho nejdříve a nejrychleji. Kromě toho muž, který měl na starosti osvětlení, opomněl rozsvítit v hledišti, což ovšem přispělo k zneklidnění.

Nervozita se projevila rozličně v rozličných částech hlediště. Na galerii bylo živo, dupot prchajících nohou přehlušil pokřik. Ještě chvíli předtím se zdálo, že je nic nevyruší z trpného, ponurého zklamání, ale teď šlo o život.

Nejlepší místa v přízemí byla sice zneklidněna, ale ještě jim šlo o zachování důstojnosti. Důstojnost se svářila s panikou; panika by volila nějakou činnost a snahu o záchranu, zatímco důstojnost se dala zachovat jen vyčkáváním. Chtěli by se dostat ven stejně jako lid z galerie, ale neslušelo se pospíchat a strkat se. Muži pomáhali dámám do plášťů a ujišťovali je, že je všechno v pořádku, netřeba se strachovat, ale obláček dýmu, který se prodral pod azbestovou oponou, než dopadla na jevištní podlahu, ubral jejich slovům na přesvědčivosti. Nepádili k východům, ale diváci ze sedadel nejbližších k jevišti

si říkali, že ti, co seděli blízko východů, by si měli trochu připsít a že jim to trvá zatraceně dlouho.

Mužská ruka sevřela Jillino rameno způsobem, který ji uklidnil. Poznala, že její soused neztratil hlavu, jeho hlas ji také ujistil.

„Neplette se do té tlačence, mohli by vám ublížit. Nebezpečí nehrozí, neboť představení už nebude pokračovat.“

Jill byla znepokojená, ale nechtěla to dát najevo, a tak se nuceně usmála a prohodila, že by přesto dala přednost tomu, dostat se odsud.

„Ano, nemohu než s vámi souhlasit,“ odpověděl. „Právě jsem se chystal něco v tom smyslu navrhnout. Projdeme zcela pohodlně soukromým východem. Prosím, tudy.“

Jill se ohlédla a viděla, že Derek a lady Underhillová musí být někde uprostřed houfu prchajících. Vůbec je nezahlédla. Rozzlobilo ji poznání, že se o ni ani trochu nezajímal, a vydala se za svým společníkem. Proscéniovou lóží se dostali k železným dvířkám vedoucím do zákulisí.

Když je otevřel, vyvalil se kouř a Jill instinktivně uskočila.

„To nic, vypadá to hůř, víc to páchne než hoří. Je to nejkratší cesta ven.“

Prošli na jeviště a ocitli se uprostřed zmatku většího, než jaký opustili před oponou. Všude plno kouře, kulisák s kbelíkem běžel někam po jevišti a hulákal. Odněkud se ozývaly zvuky sekery. Její zachránce se natáhl k rozvodné desce a otočil reostatem. Podél okraje azbestové opony se objevil proužek světla a hluk v hledišti se zmírnil. Diváci z přední sekce na sebe pohlédli a zastyděli se za nedůstojný poplach, i když jen na okamžik. Důstojnost na chvíli převládla nad panikou.

„Jděte přes jeviště a chodbou až na konec, vpravo tam je východ na ulici. Já ještě... Nikdo tu není, kdo by promluvil k divákům, takže to budu muset udělat sám, nebo se tam pokoušou.“ Protlačil se mezi portálem a oponou a promluvil do vřavy.

„Dámy a pánové!“

Jill zůstala na místě, opírala se o rozvodnou desku a říkala si, že odejít zadním vchodem, jak jí radil, by byla zrada a zbabělost. Jsou spolu v kritické situaci. Zůstává-li on, musí zůstat i ona. Slyšela ho, i když tam byl hluk. Kouř ji štípal do očí,

slzela a jen nejasně skrz slzy viděla pobíhající hasiče. Zakryla si obličej cípem pláště, mohla trochu snáze dýchat.

„Dámy a pánové, ujišťuji vás, že není důvod k panice. Ačkoli mě neznáte, můžete mi plně důvěřovat. Proč? Kdyby hrozilo nebezpečí, nestál bych tady, to je snad dostatečný důkaz. Co se stalo? Následkem vašeho vřelého přijetí této hry došlo k vznícení nějakých rekvizit...“

Kulisák se sekerou v ruce se obořil na Jill. „Co tady děláte? Utíkejte, nevidíte, že hoří?“

„Já tady na něho čekám,“ protestovala a ukazovala na oponu, odkud zněl autorův hlas, ačkoli se nezdálo, že by mu hlučící diváci naslouchali. Kulisák vyhlédl škvírou a řekl: „Radši řekněte vašemu pánovi, že nám to každou chvilku spadne na hlavu, ať toho nechá a kouká padat! My už mizíme.“

Když se protáhl zpět na jeviště, užasl: „Vy jste ještě tady? Vy se hned tak něčeho nezaleknete, že?“ Bylo vidět, že si té odhodlanosti váží.

„A co vy tomu říkáte, Gusi?“ obrátil se na kulisáka.

Otázka ho zaskočila. „Co tomu, fixhiml, říkám? Co asi mám říkat, co, fixhiml?“

„Já vím, co! Že nám hoří koudel... Ne?“

Kulisák si odplivl, neboť toto žertování mu oprávněně přišlo jako nevhodné.

„My už padáme!“

„Já věděl, že se shodneme. I my padáme.“

„Tak ale dělejte, fofrem!“

„Zcela tak, fofrem! Příteli, vy myslíte na všechno.“

Jill je následovala s tlukoucím srdcem, běželi přes jeviště. Teď už to nebyl jen kouř, plameny probleskovaly v kulisách. Někde blízko se cosi s rachotem zřítilo, cosi velkého a těžkého. Šířil se zápach hořících lakových nátěrů.

„Kde je Portwood?“ zeptal se autor kulisáka, který se stále držel s nimi pohromadě.

„Zdrhnul,“ řekl mezi dusivým kašlem.

„To je úžasné, jak život sleduje scénář,“ podivil se autor. „Na konci druhého jednání se měl sir Chester potají vykrást do noci a vida, skutečně to udělal!“

Proběhli do chodby dveřmi, za nimiž byl vzduch o něco dýchatelnější. Jill se ulehčeně nadechla. Její společník našel

v kapse peníz a podal jej kulisákovi. „Jděte to zapít, máte to zapotřebí...“

„Děkuju...“

„Vždyť jste nám zachránil život. Kdybyste nás neupozornil, asi bychom si ani ničeho nevšimli, patrně, pravděpodobně.“ Obrátil se k Jill: „Tohle je vchod pro zaměstnance. Asi bychom se tady měli potají vykrást do noci, co říkáte?“

Vrátný stál před svou kukaní a poplašeně se rozhlížel. Byl to poněkud pomalejší mozek a nevěděl, co si má počít.

„Co má bejt, prej něco hoří?“ ptal se jich.

Autor se zastavil. „Že hoří? Cože?“

„Všichni tady vyběhli, že prej hoří...“

„Máte pravdu, člověče, teď si to uvědomuji, něco na ten způsob se tam strhlo. Radši tady moc neotálejte a koukejte padat, jak řekl nedávno jeden z účastníků.“

„Jenže já tady mám zůstat do půl dvanáctý a potom zamknout, a teď je teprva tři čtvrtě na jedenáct!“

„Ano, to je pravda a těžké rozhodnutí, které musíte vyřešit podle hlasu svého svědomí, s tím vám nepomůžu. Nechci vám radit, abyste zradil svou povinnost, ale zůstanete-li tu, můžete se šeredně spálit. Ale jedno mi povězte, co že to máte zamknout v půl dvanácté?“

„Tadyto divadlo přece!“

„Tím je to ovšem vyřešené! V půl dvanácté tu žádné divadlo nebude. Klidně se seberte a bez velkých okolků běžte domů a zítra se přijďte podívat na pozůstatky, budete-li mít náladu. Dobrou noc!“

(2)

Noční vzduch byl štiplavě studený. Jill si přitáhla kožešinový plášť k tělu. Za rohem se ozýval křik. Přijeli hasiči. Autor si zapálil cigaretu.

„Chcete se na to dívat?“ zeptal se jí.

Jill se zachvěla. Byla událostmi víc otřesena, než si dosud připustila.

„Myslím, že jsem už viděla dost.“

„Nápodobně. Zažili jsme vzrušující divadlo. Začátek by nevalný, ale pak se to rozproudilo, to si přiznejme! Řekl bych,

(43)